

Wymagania edukacyjne z języka polskiego dla klasy 4

obowiązujące od roku szkolnego 2017/18

OCENIE Z JĘZYKA POLSKIEGO W CIĄGU CAŁEGO ROKU SZKOLNEGO PODLEGAJĄ NASTĘPUJĄCE FORMY AKTYWNOŚCI UCZNIĄ:

1. Wypowiedzi pisemne:
 - prace klasowe -wypracowania, testy,
 - sprawdziany gramatyczne,
 - sprawdziany ze znajomości treści lektur,
 - kartkówki,
 - dyktanda,
 - prace domowe - dłuższe formy wypowiedzi,
 - krótkie prace domowe,
 - praca na lekcji.
2. Wypowiedzi ustne:
 - odpowiedź - treści literackie i językowe,
 - kultura żywego słowa - recytacja, scenki, dramy, prezentacje teatralne.
3. Aktywność, inwencja twórcza ucznia, zeszyt przedmiotowy, ćwiczenia.
4. Formy dodatkowe (prace nadobowiązkowe):
 - projekty,
 - udział w konkursach polonistycznych, olimpiadach,
 - przygotowanie do lekcji,
 - prezentacje/referaty.

KONTROLA I OCENA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW:

Prace klasowe i testy z większej partii materiału są zapowiadane z dwutygodniowym wyprzedzeniem, dyktanda – przynajmniej tygodniowym, natomiast krótkie kartkówki obejmujące nie więcej niż trzy ostatnie lekcje, mogą być przeprowadzane bez zapowiedzi.

1. Wszystkie prace klasowe uczeń musi poprawić, czyli dokonać analizy i korekty popełnionych błędów. Poprawa taka może zostać przez nauczyciela oceniona.
2. Wszystkie prace klasowe powinny być opatrzone podpisem ucznia i tematem pracy oraz gromadzone przez nauczyciela, tak aby uczeń i jego rodzice mieli do nich wgląd.
3. Prace pisemne muszą być napisane czytelnie, a zeszyty przedmiotowe prowadzone estetycznie.
4. Uczeń jest zobowiązany do noszenia podręczników i zeszytu na każdą lekcję. Ich brak

może skutkować oceną niedostateczną.

5. Uczeń ma obowiązek uzupełnienia notatek (także zadań domowych) za czas swojej nieobecności.
6. Uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do zajęć, tylko na początku lekcji, trzy razy w semestrze (tj. nieprzygotowanie do odpowiedzi ustnej, brak zadania, zeszytu, podręcznika, ćwiczenia). **Nie dotyczy to wypowiedzi pisemnych oraz recytacji, prezentacji/referatów, lekcji powtórzeniowych.**
7. Za aktywność podczas lekcji (w zależności od zaangażowania i trudności zadań) uczeń otrzymuje oceny, na które składają się zdobywane systematycznie plusy. Pięć plusów = ocena bardzo dobra.
8. Uczeń ma obowiązek wykonywania poleceń nauczyciela podczas lekcji, praca ta może zostać oceniona w trakcie lub po skończonej lekcji.
9. Czynnikiem wpływającym na podniesienie oceny śródrocznej i rocznej jest wykonywanie dodatkowych zadań, szczególnie aktywność na lekcji, osiągnięcia w konkursach szkolnych i pozaszkolnych.
10. Na koniec semestru nie przewiduje się zaliczania materiału.
11. Punkty uzyskane z **prac klasowych i sprawdzianów** przeliczane są na stopnie wg następującej skali:
 - 0 - 35% niedostateczny
 - 36 - 50% dopuszczający
 - 51 - 75% dostateczny
 - 76- 90% dobry
 - 91 - 99% bardzo dobry
 - 100% celujący

W zależności od zdobytych punktów za pracę pisemną (**kartkówkę**) uczniowie otrzymują następujące oceny (% maksymalnej ilości punktów – ocena):

- 0 - 35% niedostateczny
- 36 - 50% dopuszczający
- 51 - 75% dostateczny
- 76 - 90% dobry
- 91 - 100% bardzo dobry

ZASADY KLASYFIKOWANIA ŚRÓDROCZNEGO I ROCZNEGO

- Podczas ustalania oceny śródrocznej i rocznej uwzględniane są oceny cząstkowe uzyskane przez ucznia z obowiązkowych form sprawdzania wiadomości i umiejętności, z nadobowiązkowych form aktywności, za aktywność na lekcji, zaangażowanie i przygotowanie do zajęć.

- Ocena klasyfikacyjna nie jest średnią ocen cząstkowych.
- Ocenę klasyfikacyjną celującą może otrzymać uczeń, który spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a także wykazuje się opanowaniem treści ponadprogramowych oraz legitymuje się osiągnięciami w konkursach polonistycznych.

SPOSOBY INFORMOWANIA RODZICÓW

- Wymagania edukacyjne z języka polskiego są przedstawione uczniom na początku roku szkolnego. Uczeń potwierdza zaznajomienie się z przedmiotowymi zasadami oceniania i kryteriami ocen własnoręcznym podpisem w zeszyte przedmiotowym. Rodzice uczniów są informowani przez wychowawcę klasy o możliwości zapoznania się z przedmiotowymi zasadami oceniania z języka polskiego w sekretariacie szkoły, na stronie internetowej szkoły oraz u nauczyciela uczącego przedmiotu. Wychowawca klasy przekazuje tę informację rodzicom podczas pierwszego w danym roku szkolnym zebrania z rodzicami.
- Informacja o postępach ucznia udzielana jest przez nauczyciela w czasie rozmów indywidualnych oraz zebrań.
- W przypadku wystąpienia problemów w nauce rodzice powiadamiani są o konieczności odbycia konsultacji z nauczycielem poprzez wpis do zeszytu przedmiotowego.
- W zeszyte przedmiotowym wpisywane są także oceny bieżące ucznia oraz zawiadomienia o przewidywanych ocenach klasyfikacyjnych. Informacje te rodzic zobowiązany jest potwierdzać każdorazowo swoim podpisem.

DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ Z JĘZYKA POLSKIEGO DO MOŻLIWOŚCI UCZNIÓW POSIADAJĄCYCH OPINIĘ I ORZECZENIA PPP

1. Uczniowie posiadający opinię PPP o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni.
2. W stosunku do wszystkich uczniów posiadających dysfunkcję zastosowane zostaną zasady wzmocnienia poczucia własnej wartości, bezpieczeństwa, motywowania do pracy i doceniania małych sukcesów.

WYMAGANIA PONADPROGRAMOWE

Ocena: celujący

1. Kształcenie literackie i kulturowe

- interpretuje teksty poetyckie na poziomie metaforycznym,
- podczas analizy utworów odwołuje się do różnych kontekstów literackich,
- dostrzega symboliczne treści w utworach,
- stawia pytania problemowe w odniesieniu do odbieranych tekstów,
- dostrzega i objaśnia związki pomiędzy warstwą językową, brzmieniową

i semantyczną utworów poetyckich,

- w sposób przemyślany komentuje zachowania bohaterów, uwzględniając motywy ich działania oraz kontekst sytuacyjny,
- wyraża opinie na temat tekstów literackich i innych tekstów kultury, trafnie dobierając argumenty na poparcie swojego stanowiska.

2. Kształcenie językowe

- świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę i umiejętności językowe w zakresie słownictwa, składni, fleksji i fonetyki,
- swobodnie stosuje wiedzę na temat budowy zdania i budowy tekstu,
- funkcjonalnie wykorzystuje werbalne i pozawerbalne środki wyrazu,
- swobodnie wykorzystuje wiedzę o języku jako narzędziu skutecznej komunikacji,
- przedstawia oryginalne rozwiązania ułatwiające naukę gramatyki i ortografii,
- przestrzega zasad poprawności językowej oraz zasad etykiety językowej w każdej sytuacji komunikacyjnej,
- świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje synonimy, frazeologizmy w celu wzbogacenia warstwy językowej wypowiedzi,
- samodzielnie poszerza wiedzę poza treści przewidziane w podstawie programowej.

3. Tworzenie wypowiedzi

- pisze bezbłędnie językowo, oryginalnie pod względem treści i stylu różne formy wypowiedzi,
- swobodnie posługuje się werbalnymi i pozawerbalnymi środkami wyrazu w swoich wypowiedziach ustnych,
- operuje bogatym słownictwem z różnych kręgów tematycznych,
- w sposób szczególny dba o poprawność ortograficzną, interpunkcyjną, fleksyjną i składniową wypowiedzi,
- zapisuje teksty w sposób przejrzysty z wielką dbałością o stronę graficzną i wydzielenie myślowe w formie akapitów,
- podejmuje działalność literacką i kulturalną,
- redaguje twórcze teksty informacyjne przeznaczone do gazetki szkolnej.

4. Samokształcenie

- wykorzystuje programy, aplikacje i gry edukacyjne do samodzielnej nauki języka polskiego,
- bierze udział i odnosi sukcesy w konkursach przedmiotowych z języka polskiego,

5. Lektura obowiązkowa i uzupełniająca

- chętnie czyta i zna wiele tekstów ponadprogramowych.

WYMAGANIA DOPEŁNIAJĄCE

Ocena: bardzo dobry

1. Kształcenie literackie i kulturowe

- funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat świata przedstawionego podczas analizy tekstów podejmujących grę z konwencją literacką,
- analizuje role środków językowych w tworzeniu środków poetyckich,
- określa rolę autora tekstu w kreowaniu fikcji literackiej,
- wypowiada się na temat elementów fantastycznych w utworach współczesnych,
- funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o cechach gatunkowych utworów w ich analizie i interpretacji,
- objaśnia funkcje językowych środków stylistycznych,
- analizuje wpływ tytułu na odbiór tekstu,
- używa funkcjonalnie pojęć *wiersz ciągły, stroficzny, rymowy, bezrymowy* podczas analizy wiersza,
- funkcjonalnie stosuje słownictwo określające następstwo zdarzeń,
- omawia sposób zapisu dialogu w tekście,
- określa motywy działania bohatera, określa stosunek narratora do wybranych elementów świata przedstawionego,
- dostrzega różne formy narracji w tekście,
- posługuje się argumentami, wyrażając swój stosunek do postaci głównej w utworze,
- omawia problematykę utworu,
- opisuje emocje towarzyszące odbiorowi różnych tekstów kultury,
- funkcjonalnie wykorzystuje swoją wiedzę do objaśnienia przenośnych znaczeń w tekstach,
- komentuje sytuację bohaterów literackich w odniesieniu do doświadczeń współczesnych nastolatków,
- funkcjonalnie używa różnych środków językowych do uzasadnienia swojego rozumienia utworu,
- posługuje się argumentami, wyrażając swój stosunek do bohaterów i sytuacji,
- odczytuje wartości i antywartości wpisane w teksty kultury,
- określa funkcje tekstu literackiego i informacyjnego,
- odczytuje treści wyrażone wprost i pośrednio,
- analizuje i interpretuje główną myśl tekstu,
- omawia relacje między częściami wypowiedzi,
- hierarchizuje informacje,
- charakteryzuje komiks jako tekst kultury,
- objaśnia swoistość tekstów kultury przynależnych do literatury, teatru, filmu, muzyki, sztuk plastycznych i audiowizualnych,
- rozpoznaje środki wyrazu charakterystyczne dla pantomimy,
- określa właściwości i funkcje poszczególnych planów filmowych,
- wskazuje różnice pomiędzy tekstem literackim a jego adaptacją sceniczną i radiową,

- odbiera tekst kultury jako źródło wzbogacania własnych doświadczeń,
- aktywnie odbiera filmy, spektakle, programy radiowe i telewizyjne, czyniąc je źródłem własnych działań twórczych.

2. Kształcenie językowe

- określa funkcje rzeczownika, czasownika, przymiotnika, przysłówka w tekście,
- funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o osobowych i nieosobowych formach czasownika,
- określa funkcje form liczb, czasów, rodzajów i osób w wypowiedzi,
- używa we własnych kontekstach przymiotników i przysłówków o różnych natężeniach cechy,
- stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennej,
- wyjaśnia funkcje orzeczenia, podmiotu i określeń w zdaniu
- funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o budowie zdania w swoich wypowiedziach,
- funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych typach wypowiedzi ze względu na cel wypowiedzi,
- funkcjonalnie stosuje w praktyce językowej zdania i równoważniki zdań,
- zna i stosuje formy grzecznościowe używane w oficjalnej i nieoficjalnej formie polszczyzny,
- świadomie wykorzystuje wyrazy o przenośnych znaczeniach do tworzenia własnych wypowiedzi,
- funkcjonalnie stosuje synonimy w celu wzbogacenia językowej wypowiedzi,
- stosuje synonimy w celu uzyskania spójności tekstu,
- posługuje się terminami *nadawca*, *odbiorca wypowiedzi* podczas odbioru tekstów kultury,
- nazywa i komentuje emocje wyrażone za pomocą form ekspresji pozasłownej,
- wykorzystuje wiedzę o głoskach, literach i sylabach w analizie warstwy brzmieniowej tekstów,
- przestrzega zasad etykiety językowej podczas komunikacji za pomocą narzędzi nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych,
- stosuje we wszystkich wyrazach reguły pisowni:
 - rz, ż, ó, u, h, ch,
 - nie z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami,
 - wielką i małą literą,
 - q i ę,
 - i po spółgłoskach w podanym zestawie ortogramów,
- poprawnie używa różnych znaków interpunkcyjnych,

3. Tworzenie wypowiedzi

- świadomie porządkuje i komponuje treści swoich wypowiedzi,
- używa przemyślanych argumentów na poparcie swojego stanowiska,
- tworzy semantycznie pełne i bogate językowo wypowiedzi,
- wypracowuje skuteczne metody selekcji informacji,
- tworzy bogate językowo wypowiedzi w różnych formach gatunkowych, stosuje

funkcjonalnie różne środki językowe,

- recytuje tekst z odpowiednią intonacją, dykcją i napięciem emocjonalnym,
- dba o zwięzłość wypowiedzi w zapisie planu ramowego,
- wykorzystuje wiedzę o różnych formach notatek,
- opowiada o treści, problematyce i formie poznanych tekstów kultury,
- zna i stosuje zasady netykiety w komunikacji internetowej,
- twórczo wykorzystuje wiedzę o języku w tworzonych wypowiedziach.

4. Samokształcenie

- czyta tekst, stosując odpowiednie tempo i intonację w zależności od treści,
- gromadzi dane w sposób uporządkowany i zapewniający łatwy dostęp do potrzebnych informacji,
- wykorzystuje wiedzę na temat zasobów bibliotecznych w docieraniu do informacji,
- określa funkcje słowników,
- korzysta ze słowników on-line,
- krytycznie ocenia i weryfikuje informacje uzyskane z różnych źródeł,
- postrzega nowoczesne technologie informacyjne jako narzędzia do rozwijania i prezentowania własnych zainteresowań.

5. Lektura obowiązkowa i uzupełniająca

- czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje je w połączeniu z kontekstami.

WYMAGANIA ROZSZERZONE

Ocena: dobry

1. Kształcenie literackie i kulturowe

- porównuje wybrane elementy świata przedstawionego w różnych utworach,
- analizuje obrazy poetyckie w czytanych utworach,
- odróżnia fikcję filmową od rzeczywistości,
- wypowiada się na temat fantastyki w baśniach,
- analizuje cechy baśni tradycyjnej i współczesnej,
- wskazuje w tekście literackim epitety, porównania, przenośnie(w tym uosobienia i ożywienia),
- dostrzega funkcje tytułu jako elementu konstrukcyjnego utworu,
- określa wers, zwrotkę, refren, rymy, liczbę sylab w wersie jako elementy rytmizujące wypowiedź,
- porównuje wypowiedzi bohaterów i narratora,
- wypowiada się na temat uczuć, przeżyć bohatera, podmiotu lirycznego,
- objaśnia funkcje narracji w tekście,
- prezentuje swój pogląd na temat bohatera głównego,
- określa problematykę utworu,
- opisuje wrażenia towarzyszące odbiorowi różnych tekstów kultury,

- odróżnia znaczenia dosłowne od prostych znaczeń przenośnych,
- porównuje sytuację bohaterów z własnymi doświadczeniami,
- uzasadnia swoje rozumienie utworu,
- prezentuje swój pogląd na temat bohaterów i sytuacji,
- zestawia wartości i ich przeciwieństwa w utworach na zasadzie kontrastu,
- odróżnia tekst literacki od informacyjnego,
- dostrzega w tekście treści wyrażone wprost i pośrednio,
- określa główną myśl tekstu,
- określa funkcję wstępu, rozwinięcia i zakończenia,
- odróżnia informacje ważne od drugorzędnych,
- funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o budowie komiksu do jego odbioru,
- wskazuje środki artystycznego wyrazu charakterystyczne dla literatury, filmu, teatru,
- wyodrębnia różne elementy składające się na widowisko teatralne,
- rozpoznaje poszczególne plany filmowe,
- wskazuje różnice między tekstem literackim a jego adaptacją,
- dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją symboliczną(np. plakat).

2. Kształcenie językowe

- wskazuje różnice między rzeczownikiem, czasownikiem, przymiotnikiem i przysłówkiem,
- rozumie funkcję bezokolicznika,
- rozpoznaje w tekście formy osób,
- stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych,
- rozpoznaje funkcje składniowe orzeczenia, podmiotu i określeń w zdaniu,
- używa wypowiedzi wykrzyknikowych ze świadomością ich funkcji,
- wyodrębnia równoważnik zdania,
- stosuje formy grzecznościowe w wypowiedzi ustnej i pisemnej,
- odróżnia znaczenia dosłowne wyrazów od znaczeń przenośnych,
- posługuje się pozawerbalnymi środkami komunikowania się stosownie do okoliczności i celu wypowiedzi,
- świadomie zastępuje powtarzające się wyrazy ich synonimami,
- używa spójników i zaimków(bez znajomości terminów- etap propedeutyczny) w celu zespolenia tekstu,
- identyfikuje i opisuje nadawcę wypowiedzi lirycznej,
- określa funkcje głosek, liter, sylab,
- przestrzega zasad etykiety językowej wymaganych w korespondencji,
- stosuje w większości reguły pisowni:
 - rz, ż, ó, u, h, ch,
 - nie z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami,
 - wielką i małą literą,
 - q i ę,
 - i po spółgłoskach w podanym zestawie ortogramów,

- stosuje poprawnie kropkę w zapisie dat.

3. Tworzenie wypowiedzi

- wypowiada się logicznie na tematy związane z poznanymi tekstami kultury,
- posługuje się argumentami w rozmowie,
- tworzy wypowiedzi o właściwej kompozycji i układzie graficznym,
- dokonuje selekcji informacji,
- tworzy poprawne językowo, spójnie, zgodne z cechami kompozycyjnymi wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie(twórcze, odtwórcze), opis przedmiotu, opis miejsca, list, zaproszenie, ogłoszenie, życzenia, pozdrowienia,
- artykułuje prawidłowo głoski podczas recytacji, dostosowuje tempo recytacji do treści utworu,
- stosuje jednolitą formę wypowiedzeń(bez czasownika) w zapisie planu ramowego,
- rozpoznaje kompozycje układu treści w notatce,
- funkcjonalnie stosuje odpowiednie konstrukcje składniowe w różnych sytuacjach komunikacyjnych.

4. Samokształcenie

- czyta płynnie tekst, podkreślając głosem ważne słowa,
- selekcjonuje informacje w celu wykorzystania ich w różnych sytuacjach typowych i nietypowych,
- korzysta z zasobów bibliotek on-line,
- korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych,
- korzysta z informacji zawartych w encyklopedii,
- zna wybrane zasady netykiety i przestrzega ich.

5. Lektura obowiązkowa i uzupełniająca

- czyta większość wymaganych lektur w całości i analizuje ich świat przedstawiony.

WYMAGANIA PODSTAWOWE

Ocena: dostateczny

1. Kształcenie literackie i kulturowe

- omawia wybrane elementy świata przedstawionego utworu,
- wypowiada się na temat obrazów poetyckich w wierszach,
- wskazuje cechy gatunkowe baśni, hymnu,
- odróżnia uosobienie od ożywienia,
- nadaje tytuły wybranym częściom utworu,
- odróżnia wiersz ciągły od stroficznego i rymowy wiersz od wiersza bez rymów,
- omawia wydarzenia fabuły,
- objaśnia pojęcie *dialog*,
- omawia cechy bohatera, narratora, podmiotu lirycznego,
- odróżnia autora od narratora,

- określa cechy bohatera głównego,
- omawia tematykę utworu,
- opisuje wrażenia towarzyszące odbiorowi tekstów kultury,
- rozumie proste znaczenia przenośne w tekstach,
- określa doświadczenia bohaterów literackich,
- przedstawia własne rozumienie utworu,
- wykorzystuje doświadczenia własne w interpretacji tekstów,
- wskazuje pozytywne i negatywne cechy bohaterów oraz aspekty sytuacji,
- wskazuje wartości ważne dla bohaterów,
- rozpoznaje tekst informacyjny,
- odczytuje informacje wyrażone wprost,
- wyciąga wnioski z tekstu,
- porządkuje informacje z tekstu,
- wskazuje charakterystyczne cechy komiksu,
- rozpoznaje różne teksty kultury,
- posługuje się terminami *kostium, rekwizyt, charakteryzacja, muzyka* w kontekście widowiska teatralnego,
- posługuje się pojęciami związanymi z filmem *scenariusz, reżyseria, ujęcie, gra aktorska, muzyka, reżyser, kadr, plan filmowy*,
- rozpoznaje wybrane gatunki filmowe,
- objaśnia pojęcie adaptacja utworu w odniesieniu do wybranych dzieł filmowych,
- porównuje treści tekstów kultury z rzeczywistością znaną z własnego doświadczenia,
- świadomie odbiera filmy, spektakle, programy radiowe i telewizyjne.

2. Kształcenie językowe

- rozpoznaje w wypowiedziach rzeczownik, czasownik, przymiotnik i przysłówki,
- dostrzega rolę czasownika w wypowiedzi,
- rozpoznaje w tekście formy czasów i rodzajów gramatycznych,
- rozumie rolę przymiotników i przysłówków w opisie świata,
- przestrzega poprawności gramatycznej wyrazów odmiennych, tworząc wypowiedzi o nieskomplikowanej strukturze językowej,
- rozpoznaje podmiot i orzeczenie w zdaniu,
- używa celowo wypowiedzi oznajmujących, pytających i rozkazujących,
- odróżnia zdanie od wypowiedzenia bez czasownika,
- rozpoznaje w tekście zdanie pojedyncze rozwinięte oraz nierozwinięte i rozumie ich funkcje,
- posługuje się oficjalną i nieoficjalną formą polszczyzny,
- rozumie proste przenośne znaczenia wyrazów w wypowiedzi,
- rozróżnia typy komunikatu: informacyjny, literacki, ikoniczny,
- identyfikuje nadawcę wypowiedzi w opowiadaniach, baśniach, powieściach,
- rozpoznaje i nazywa uczucia wyrażane za pomocą mimiki,
- objaśnia różnicę pomiędzy głosem a literą,
- stosuje zasady etykiety językowej w sytuacjach codziennych,

- stara się przestrzegać poprawności ortograficznej w zakresie pisowni:
 - rz, ż, ó, u, h, ch,
 - nie z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami,
 - wielką i małą literą,
 - q i ę,
 - i po spółgłoskach w podanym zestawie ortogramów,
- stosuje poprawnie kropkę, znak zapytania lub wykrzyknik na końcu wypowiedzeń.

3. Tworzenie wypowiedzi

- aktywnie uczestniczy w rozmowie na zadany temat,
- rozpoznaje argumenty w wypowiedzi,
- zna pojęcie *akapit* i rozumie jego funkcje w wypowiedzi,
- ocenia przydatność uzyskanych informacji,
- tworzy samodzielne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie(twórcze, odtwórcze), opis przedmiotu, opis miejsca, list, zaproszenie, ogłoszenie, życzenia, pozdrowienia,
- recytuje ze zrozumieniem tekst poetycki,
- sporządza samodzielnie odtwórczy i twórczy plan ramowy wypowiedzi,
- tworzy samodzielnie notatkę w formie tabeli, kilkudzaniowej wypowiedzi, planu,
- omawia problematykę przeczytanych utworów,
- stosuje zwroty grzecznościowe w swoich wypowiedziach ustnych i pisemnych.

4. Samokształcenie

- czyta poprawnie tekst, zwracając uwagę na znaki interpunkcyjne,
- porządkuje według własnego pomysłu uzyskane informacje,
- zna budowę słownika ortograficznego,
- wyszukuje hasła w encyklopedii,
- ocenia przydatność uzyskanych informacji,

5. Lektura obowiązkowa i uzupełniająca

- czyta większość wymaganych lektur przynajmniej we fragmentach i analizuje podstawowe elementy ich świata przedstawionego.

WYMAGANIA KONIECZNE

Ocena: dopuszczający

1. Kształcenie literackie i kulturowe

- wypowiada się na temat świata przedstawionego utworu,
- dostrzega obrazy poetyckie w utworach o nieskomplikowanej strukturze semantycznej,
- zna pojęcie *fikcja literacka*,
- wymienia prawdopodobne(realistyczne) elementy świata przedstawionego,
- rozpoznaje czytany utwór jako baśń , hymn,
- zna pojęcie *epitet, porównanie, przenośnia, uosobienie, ożywienie*
- wskazuje i omawia tytuł utworu,

- rozpoznaje wers, zwrotkę i refren, wskazuje rymy w wierszu,
- wyodrębnia wydarzenia fabuły i ustala ich kolejność,
- zna pojęcie *dialog*, wyszukuje wypowiedzi bohaterów tekstu,
- zna pojęcia *podmiot liryczny, narrator, bohater*,
- wskazuje w tekście bohatera głównego,
- określa tematykę utworu,
- nazywa swoje reakcje czytelnicze,
- objaśnia dosłowne znaczenia w tekstach,
- wypowiada się na temat sytuacji bohaterów literackich,
- podejmuje próbę interpretacji tekstów,
- wypowiada się na temat postaci i zdarzeń,
- wskazuje wartości piękna, dobra, prawdy w czytanych utworach,
- rozpoznaje tekst literacki,
- wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost,
- określa temat tekstu,
- zna pojęcie *tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie, akapit*,
- wydobywa z tekstu wskazane informacje,
- rozpoznaje czytany utwór jako komiks,
- odróżnia dzieło literackie od filmu i spektaklu teatralnego,
- posługuje się terminami *scena, aktor, gra aktorska, dekoracja* w kontekście widowiska teatralnego,
- odróżnia film od programu informacyjnego,
- zna pojęcie *adaptacja utworu literackiego*,
- wypowiada się na temat treści tekstów kultury,
- dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją realistyczną (np. ilustracja),
- z uwagą odbiera filmy, spektakle, programy radiowe i telewizyjne.

2. Kształcenie językowe

- wie na jakie pytania odpowiada rzeczownik, czasownik, przymiotnik i przysłówek,
- rozpoznaje formy bezokolicznika,
- używa przymiotników i przysłówków we właściwych kontekstach,
- stara się przestrzegać poprawności gramatycznej wyrazów odmiennych,
- zna pojęcia *podmiot, orzeczenie, określenia*,
- wie, że wyrazy w zdaniu łączą się w związki wyrazowe,
- rozpoznaje wypowiedzenia *oznajmujące, pytające, rozkazujące*,
- wie, jak zbudowane jest zdanie,
- zna pojęcie *zdanie rozwinięte i nierozwinięte*,
- stosuje formy grzecznościowe w swoich wypowiedziach,
- rozumie dosłowne znaczenia wyrazów w wypowiedzi,
- tworzy wypowiedzi wyrażające różne intencje, np. prośbę, polecenie, podziękowanie, przeproszenie,
- zna pojęcie *synonim, wyraz bliskoznaczny*,
- w sposób logiczny wypowiada się na tematy związane z otaczającą rzeczywistością,

- zna pojęcia *nadawca i odbiorca wypowiedzi*,
- określa sytuację komunikacyjną,
- rozpoznaje komunikaty wyrażane za pomocą gestów,
- zna pojęcia *głoska, litera, sylaba*,
- zna pojęcie *estetyka językowa* i stara się stosować jej zasady,
- zna reguły pisowni:
 - rz, ż, ó, u, h, ch,
 - nie z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami,
 - wielką i małą literą,
 - q i ę,
 - i po spółgłoskach,
- zamyka wypowiedzenia oznajmujące kropką.

3. Tworzenie wypowiedzi

- krótko wypowiada się na zadany temat związany z otaczającą rzeczywistością,
- zna pojęcie *argument*,
- tworzy logiczne i w przeważającej części uporządkowane wypowiedzi,
- wyszukuje w tekście informacje,
- tworzy według podanego wzoru wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie(twórcze, odtwórcze), opis przedmiotu, opis miejsca, list, zaproszenie, ogłoszenie, życzenia, pozdrowienia,
- wygłasza tekst z pamięci,
- sporządza według wzoru odtwórczy plan ramowy wypowiedzi,
- redaguje proste notatki w różnych formach,
- opowiada o treści przeczytanych utworów,
- tworzy według wzoru opowiadania na temat dalszych losów bohaterów.

4. Samokształcenie

- czyta poprawnie tekst, wyznaczając głosowo granice zdań,
- korzysta z różnych źródeł informacji(np. książki, edukacyjne programy telewizyjne, strony internetowe),
- korzysta z zasobów biblioteki szkolnej,
- korzysta ze słownika ortograficznego,
- potrafi odnaleźć wskazane hasło w encyklopedii,
- ma świadomość, że nie wszystkie informacje w Internecie są prawdziwe.

5. Lektura obowiązkowa i uzupełniająca

- czyta większość wymaganych lektur przynajmniej we fragmentach i analizuje podstawowe elementy ich świata przedstawionego.

OCENĘ NIEDOSTATECZNĄ otrzymuje uczeń, którego wyniki nie osiągają poziomu wymagań koniecznych, w związku z tym, nie jest w stanie wykonać zadań o niewielkim stopniu trudności. Brak wiedzy i umiejętności nie rokuje osiągnięcia nawet minimalnego postępu.